

Brüssel, 17. juuli 2023
(OR. en, pl)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0223(COD)

11793/23
ADD 1

CODEC 1358
TRANS 309
CLIMA 352
ECOFIN 769
AVIATION 137
MAR 97
ENV 844
ENER 443
IND 388
COMPET 757

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Eelnõu: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, milles käsitletakse alternatiivkütuste taristu kasutuselevõttu ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2014/94/EL (esimene lugemine) – Seadusandliku akti vastuvõtmine = Avaldused

Läti avaldus

Läti toetab täielikult Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku, milles käsitletakse alternatiivkütuste taristu kasutuselevõttu ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2014/94/EL, eesmärgi töötada välja kogu ELi hõlmav laadimis- ja tankimisvõrk. Kõnealune ettepanek on oluline verstapost transpordisektori CO₂ heite vähendamisel ja kliimaneutraalsuse saavutamisel. Siiski valmistavad Lätile muret ettepaneku kaks olulist elementi – vahe-eesmärgid ja nõutavad väljundvõimsused – ning Läti kahtleb tõsiselt, kas neid eesmärke on võimalik saavutada majanduslikult mõistlikul viisil.

Nõutavate väljundvõimsuste korral on eriti raskeveokite jaoks ette nähtud laadimisparkide puhul vaja riigi elektri jaotusvõrku selliste laadimisparkidega ühendamiseks tugevdada. Praegu on enamikus Läti piirkondades võimsusest puudu kõigil pingetasemetel. Järelikult on see aspekt otseselt seotud võimalusega pidada kinni vahe-eesmärkide jaoks seatud tähtaegadest. Kuna laadimisparkide ehitamist on võimalik tagada ainult juhul, kui tugevdatakse võrku, on kavandatud vahe-eesmärgid liiga ambitsioonikad.

Seetõttu hoidub Läti ettepaneku üle hääletamisest, ehkki toetab endiselt ettepaneku üldeesmärke ja selle panust Euroopa roheline kokkuleppe nullsaaste eesmärki.

Poola avaldus

Poola Vabariik ei toeta kolmepoolsete läbirääkimiste käigus koostatud alternatiivkütuste taristu määruse ettepaneku lõplikku versiooni.

Ajakavasid, võimsust, TEN-T võrgu katvuse protsenti ja laadimisparkide vahelisi kaugusi käsitlevad ambitsioonikad eesmärgid 2. juunil 2022 vastu võetud üldises lähenemisviisis ei ole ainult Poola Vabariigi, vaid ka teiste riikide arvates väljakutse, millega me nõustusime kompromissi vaimus.

Alternatiivkütuste taristu määruse ettepaneku nõuete täitmine, eelkõige raskeveokite laadimistaristu puhul, nõuab ülisuuri investeeringuid ja rahalisi kulutusi elektrivõrgu, eelkõige jaotusvõrgu ja mõnel juhul ka põhivõrgu arendamiseks.

Ka väike ambitsioonikuse taseme suurendamine sõidukite laadimistaristu puhul tähendab, et sellised riigid nagu Poola Vabariik peavad lühiajalises perspektiivis kandma ebaproportsionaalselt suuremaid kulusid. Kui suurendada TEN-T võrgu laadimistaristuga kaetuse määra 10 % võrra aastaks 2027, peavad suure territooriumiga riigid laadimistaristu teedele välja ehitama sadade kilomeetrite ulatuses.

Alternatiivkütuste taristu määrukses tuleks ette näha elektrisõidukite laadimisjaamade minimaalne põhivõrk TEN-T koridorides ning laadimisjaamade võimsuse ja arvu edasist arengut peaks reguleerima turg. ELi riikide vahel esineb endiselt sissetulekute kihistumine ja elektromobiilsus areneb vähem jõukates riikides aeglasemalt kui riikides, mille SKP elaniku kohta ületab ELi keskmist. Sätestada terve ELi territooriumi ulatuses ühtsed eesmärgid, mis ületavad nõukogus kokku lepitud taset, ei ole õigustatud. Asjatute pöördumatute kulude vältimiseks on paindlikkus oluline ka Ühtekuuluvusfondist toetust saavate riikide jaoks, kus TEN-T nõuetele vastava taristu ehitamisele kulub veel aastaid.

Poola kordab oma negatiivset seisukohta kogu paketi „Eesmärk 55“ suhtes, millega seatakse ebarealistlikud eesmärgid ja ambitsioonid ning mis mõjutab märkimisväärselt liikmesriikide energiaallikate jaotust. Poola on seisukohal, et suuremat osa paketist käsitletakse lähtuvalt väärast õiguslikust alusest, mis loob ohtliku pretsedendi.
